

**UCHWAŁA NR VIII/51/2024
RADY GMINY ZŁOTA**

z dnia 26 listopada 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026” za lata 2022-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026” za lata 2022-2023”, stanowiący załączniki do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Złota.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

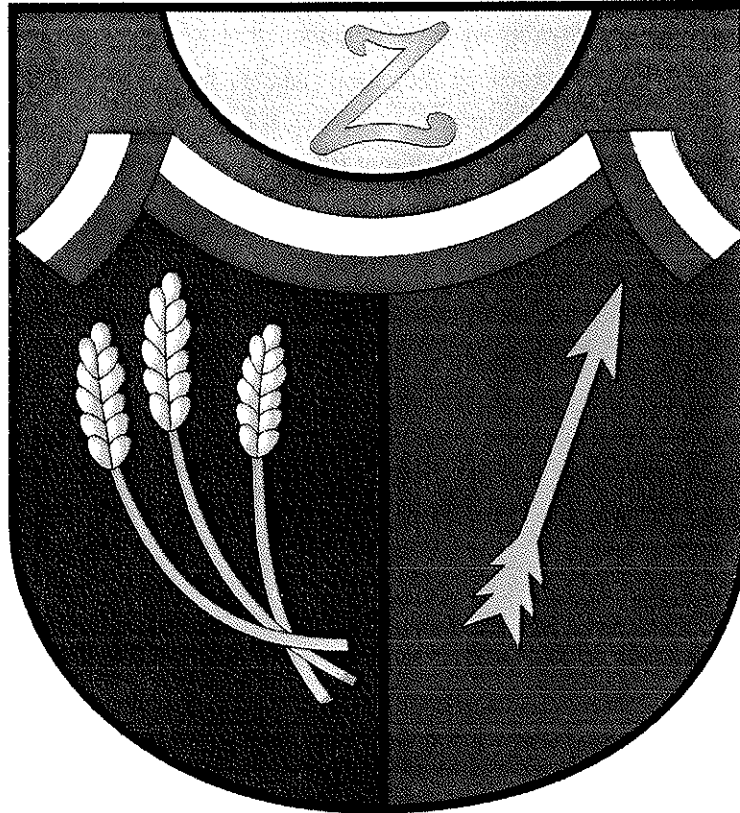
PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Łucjan Adamczyk

Załącznik do uchwały Nr VIII/51/2024

Rady Gminy Złota

z dnia 26 listopada 2024 r.

**Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do
roku 2026,
za lata 2022-2023**

Złota, 2024

Zamawiający:

Gmina Złota
ul. Sienkiewicza 79
28-425 Złota

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka
Konsultant – Joanna Kaszubska
Analityk – Martyna Ciska

Spis treści**2. Charakterystyka gminy**

2.1. Położenie

2.2. Walory przyrodnicze gminy

2.3. Jakość powietrza na terenie gminy

2.4. Poziom hałasu na terenie gminy

2.5. Natężenia pól elektromagnetycznych na terenie gminy

2.6. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy

3. Stopień realizacji programu ochrony środowiska w latach 2022-2023**4. Ocena realizacji programu ochrony środowiska w okresie od 2022 do 2023****5. Spis tabel i rysunków**

1. Wstęp

Celem niniejszego opracowania jest ocena efektów realizacji zadań w okresie od 2022 r. do 2023 r. wynikających z „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026”, przyjętego uchwałą nr XIII/99/2019 Rady Gminy Złota z dnia 2 grudnia 2019 r.

Obowiązek sporządzenia raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska przez organ wykonawczy gminy i przedstawienia tego raportu radzie gminy wynika z zapisów art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.). Organ wykonawczy gminy wykonuje raport co dwa lata.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie wskazuje wymagań dotyczących formy oraz zawartości raportów z wykonania Programów Ochrony Środowiska. W związku z tym, sporządzając niniejszy dokument, wzięto pod uwagę główne cele oraz przewidziane do wykonania zadania ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026.

Źródłami informacji na temat realizacji poszczególnych zadań są:

Urząd Gminy Złota,

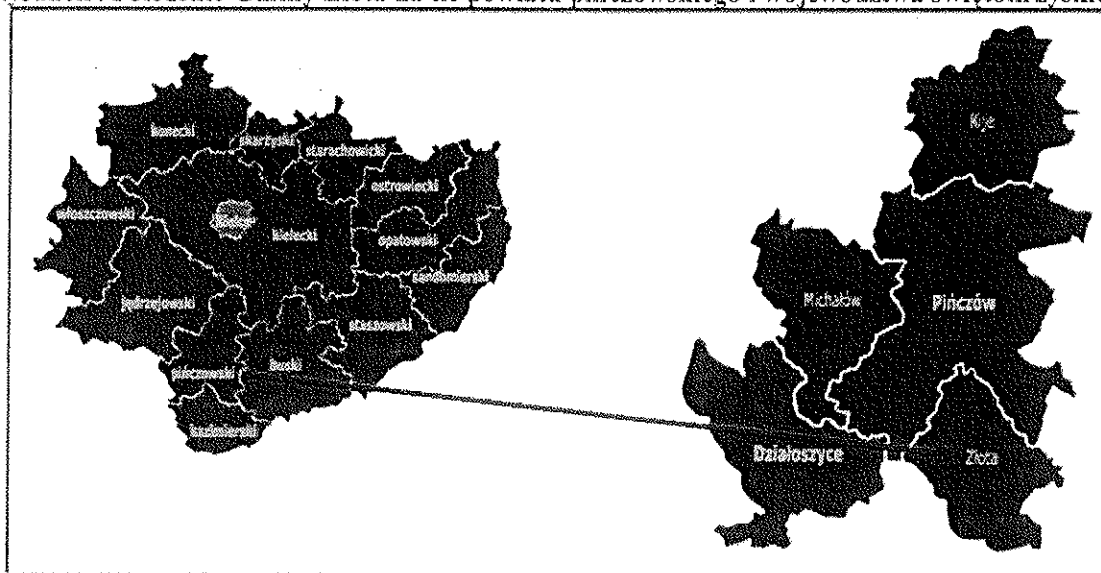
Raport o stanie Gminy za rok 2022 i 2023.

2. Charakterystyka gminy

2.1. Położenie

Gmina Złota to gmina wiejska, która znajduje się w powiecie pińczowskim, w województwie świętokrzyskim. Graniczy ona z gminą Pińczów położoną w tym samym powiecie, z gminą Wiślica w powiecie buskim oraz z gminą Czarnocin z powiatu kazimierskiego. Wszystkie gminy graniczne leżą w województwie świętokrzyskim. Położona jest w odległości ok. 60 km od Kielc oraz ok. 70 km od Krakowa. W 2023 r. Gmina liczyła 4 228 mieszkańców#.

Rysunek . Położenie Gminy Złota na tle powiatu pińczowskiego i województwa świętokrzyskiego

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026

2.2. Walory przyrodnicze gminy

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na obszarze gminy Złota znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

dwa parki krajobrazowe: Nadnidziański i Kozubowski,

dwa obszary chronionego krajobrazu: Nadnidziański i Kozubowski,

trzy obszary natura 2000: Ostoja Nidziańska, Ostoja Kozubowska oraz Dolina Nidy,
11 pomników przyrody,
użytek ekologiczny.

Nadnidziański Park Krajobrazowy

Nadnidziański Park Krajobrazowy został utworzony na mocy uchwały nr XVII/187/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach z dnia 19 grudnia 1986 r. w sprawie ustanowienia Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr XLVIII/676/18 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 17 września 2018 r. Powierzchnia parku wynosi 22 888,60 ha. Cele ochrony Parku:

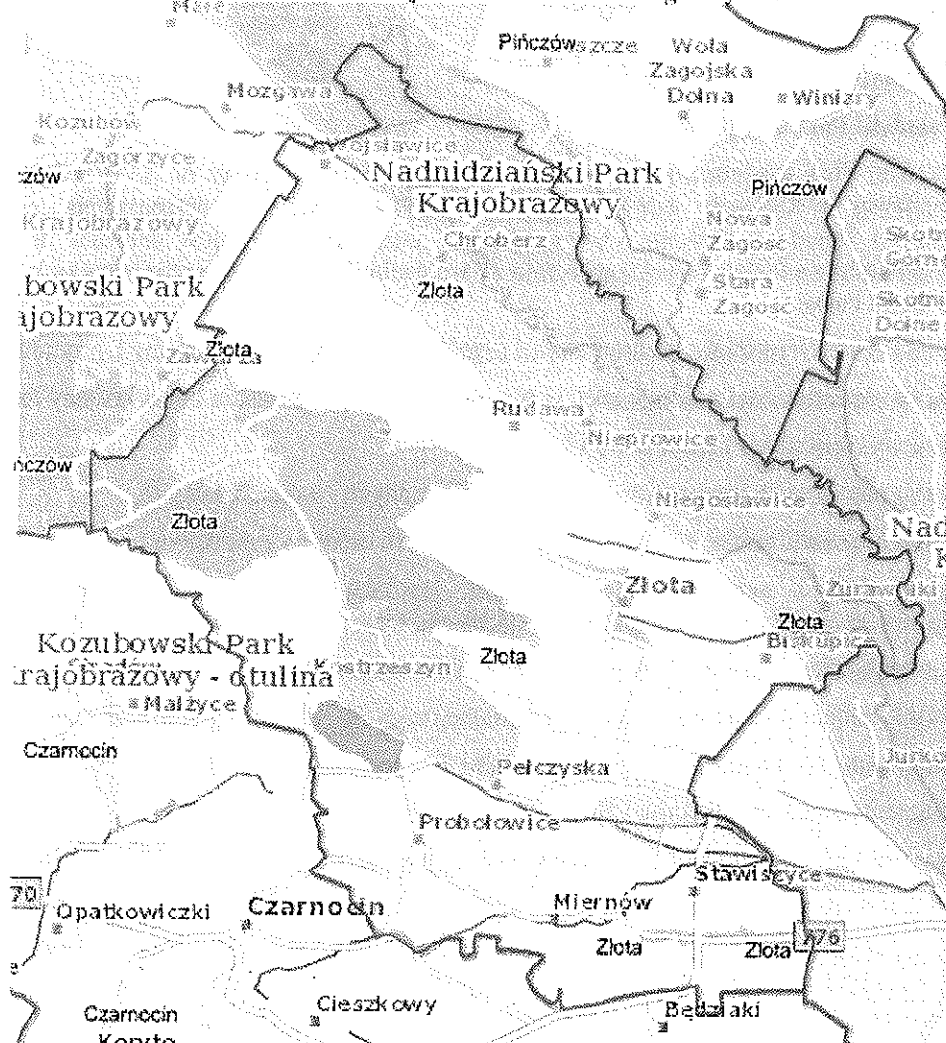
1. zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów,
2. zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania krasu i rzeźby lessowej,
3. racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin,
4. zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych i wodno-błotnych,
5. zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,
6. zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności muraw kserotermicznych, torfowisk i solnisk śródlądowych,
7. zachowanie układów i obiektów zabytkowych, a także miejsc pamięci narodowej,
8. preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu,
9. zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych,
10. zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych,
11. ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Kozubowski Park Krajobrazowy

Kozubowski Park Krajobrazowy został utworzony w drodze uchwały nr XVII/187/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach z dnia 19 grudnia 1986 r. w sprawie ustanowienia Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr XXXIV/478/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 sierpnia 2021 r. Powierzchnia parku wynosi 6 169,60 ha. Cele ochrony Parku:

1. zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów,
2. zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania krasu i rzeźby lessowej,
3. racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin,
4. zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych i wodno-błotnych,
5. zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,
6. zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności muraw kserotermicznych, torfowisk i solnisk śródlądowych,
7. zachowanie układów i obiektów zabytkowych, a także miejsc pamięci narodowej,
8. preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu,
9. zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych,
10. zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych,
11. ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Rysunek . Parki Krajobrazowe na terenie gminy Złota

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 28.10.2024 r.)

Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu

Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje powierzchnię 26 312,00 ha. Powstał na mocy rozporządzenia nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr XLIX/882/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. Obszar obejmuje tereny o dużych walorach przyrodniczo-krajobrazowych, których ochrona zapewni zachowanie cennych walorów parku krajobrazowego. Otulina Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego obejmuje tereny występowania rzadkich gipsowych formacji geologicznych z licznymi formami krasowymi, a także ciepłolubnych zbiorowisk roślinności kserotermicznej, torfowiskowej i bagiennej.

Kozubowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Kozubowski Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje powierzchnię 6 592,00 ha. Powstał na mocy rozporządzenia nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr XLIX/884/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. Chroni on obszary lasów wododziałowych, ciekawą rzeźbę lessową oraz stanowiska roślinności ciepłolubnej. Na obszarze tym występują ponadto interesujące obiekty regionalnego budownictwa wiejskiego oraz pozostałości dworów i parków podworskich. O bogatych tradycjach osadniczych świadczy wczesnośredniowieczne grodzisko w Stradowie będące ośrodkiem plemiennym na przełomie VIII i IX wieku.

Rysunek . Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Złota

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 28.10.2024 r.)

Obszar Natura 2000 Dolina Nidy (dyrektywa ptasia)

Obszar został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. Zajmuje on powierzchnię 19 956,08 ha. Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej E 62. Na jej obszarze występuje co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

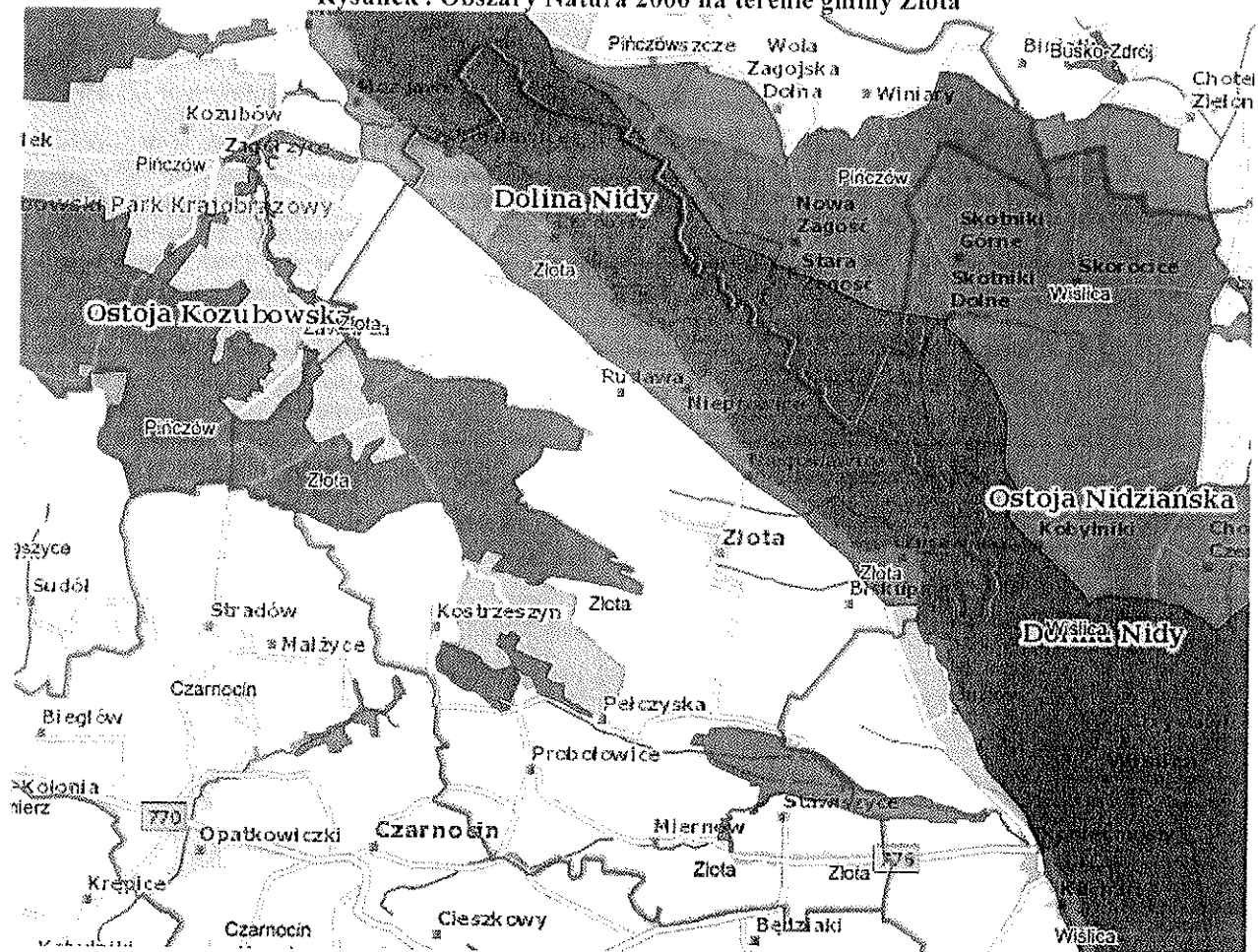
Obszar Natura 2000 Ostoja Kozubowska (dyrektywa siedliskowa)

Obszar został wyznaczony na podstawie decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r. Zajmuje on powierzchnię 4 181,50 ha. Na terenie tym znajduje się największy kompleks lasów grądowych (Tilio-Carpinetum) i lęgowych (Ficario-Ulmetum) na obszarze Niecki Nidziańskiej. Występuje na nim specyficzna postać grodu (nadnidziańska) niespotykana w innych regionach oraz duży udział gatunków kalcyfilnych i ciepłolubnych. Płaty roślinności charakteryzują się dużym bogactwem florystycznym, w tym udziałem gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych. Na terenie ostoi znajdują się silne i liczne populacje obuwika pospolitego. Ponadto w granicach przedmiotowego obszaru stwierdzono obecność górskich gatunków roślin.

Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska (dyrektywa siedliskowa)

Obszar został wyznaczony na podstawie decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującej, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r. Zajmuje on powierzchnię 26 515,64 ha. Jednym z głównych walorów ostoi jest kras gipsowy, tworzący podłoże dla rzadko spotykanych, kserotermicznych, nagipsowych muraw. Związane są z nimi stanowiska wielu najrzadszych składników naczyniowej flory polskiej.

Rysunek . Obszary Natura 2000 na terenie gminy Złota

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 28.10.2024 r.)

Pomniki przyrody

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478) pomnikami przyrody są „pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie”.

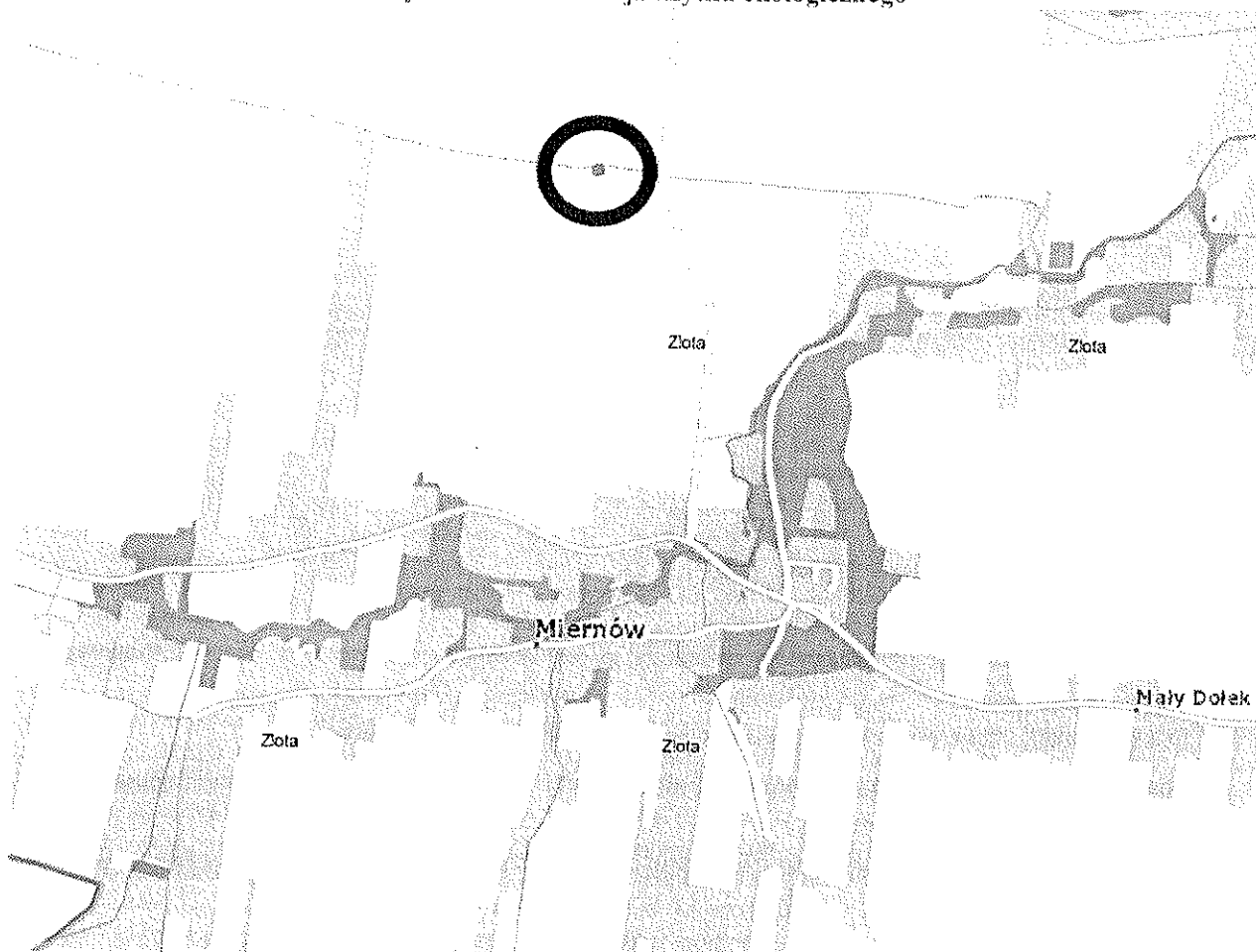
Na podstawie danych zawartych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody na terenie gminy Złota istnieje 11 pomników przyrody.

Tabela . Pomniki przyrody na terenie gminy Złota

Typ pomnika	Opis pomnika	Akt prawny o utworzeniu
Wieloo obiektowy	2 głązy narzutowe	Zarządzenie nr 23/87 Wojewody Kieleckiego z dn. 2.10.1987 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jedno obiektowy	drzewo Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	Rozporządzenie nr 5/91 Wojewody Kieleckiego z dn. 4.12.1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jedno obiektowy	drzewo Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	Rozporządzenie nr 5/91 Wojewody Kieleckiego z dn. 4.12.1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jedno obiektowy	drzewo Dąb bezszypułkowy - Quercus petraea	Rozporządzenie nr 5/91 Wojewody Kieleckiego z dn. 4.12.1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Wieloo obiektowy	grupa drzew 2 x Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Uchwała nr III/23/94 Rady Gminy Złota z dn. 9.10.1994 r. w sprawie

Na terenie gminy Złota występuje również jeden użytek ekologiczny – kurhan ze stanowiskami roślin chronionych - kępa drzew i krzewów na działce ewid. nr 65/1 we wsi Miernów. Został on utworzony na podstawie uchwały nr VII/37/07 Rady Gminy Złota z dnia 27 kwietnia 2007 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego. Celem ochrony ustanowionego użytku ekologicznego jest ochrona roślinności ciepłolubnej jak: szalwia łąkowa, goździk kartuzek, wilczomlecz sosnka, przetacznik kłosowy, lucerna sierpowata oraz niezwykle rzadki takson - jaskier illiryski.

Rysunek . Lokalizacja użytku ekologicznego

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 28.10.2024 r.)

2.3. Jakość powietrza na terenie gminy

Powietrze atmosferyczne należy do najważniejszych chronionych komponentów środowiska przyrodniczego. W polskim prawie środowiskowym zakres i sposoby ochrony powietrza atmosferycznego są określone głównie w ustawie Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.). Przepisy te dotyczą ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, przeciwdziałania zanieczyszczeniom, wydawania pozwoleń, opłat i kar administracyjnych za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

Potrzeba prawnej ochrony powietrza, jest skutkiem jego zanieczyszczenia, które w ustawie – Prawo ochrony środowiska zostało zdefiniowane następująco: *emisja, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska* (art. 3 pkt 49 u.p.o.ś.).

Postępująca urbanizacja przyczynia się do wzrostu liczby źródeł emisji zanieczyszczeń. Najczęściej stosowaną klasyfikacją źródeł emisji jest następujący podział:

źródła punktowe (emisja punktowa) związane z energetycznym spalaniem paliw i procesami technologicznymi w zakładach przemysłowych;

źródła liniowe (emisja liniowa) związane z komunikacją;

źródła powierzchniowe (emisja powierzchniowa) niskiej emisji rozproszonej komunalno-bytowej i technologicznej.

Województwo świętokrzyskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, gmina Złota należy do strefy świętokrzyskiej.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi:

dwutlenek siarki (SO_2),

dwutlenek azotu (NO_2),

tlenek węgla (CO),

benzen (C_6H_6),

ozon troposferyczny (O_3),

pył zawieszony PM_{10} , oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),

pył $\text{PM}_{2,5}$.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin:

dwutlenek siarki (SO_2),

tlenki azotu (NO_x),

ozon (O_3).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,

klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty, tam gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

klasa D1 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,

klasa D2 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla $\text{PM}_{2,5}$ dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

klasa A1 – stężenia $\text{PM}_{2,5}$ na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,

klasa C1 – stężenia $\text{PM}_{2,5}$ przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji,

w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy świętokrzyskiej w latach 2022-2023.

Tabela . Wynikowe klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2022-2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy														Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
			Kryterium – poziom dopuszczalny							Kryterium – poziom docelowy							
			SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃		
						Faza I	Faza II										
Strefa świętokrzyska	PL2602	2022	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	A	A	A	A	D2	
Strefa świętokrzyska	PL2602	2023	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	A	A	A	D2	

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim za lata 2022-2023

Tabela . Wynikowe klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2022-2023 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
			Kryterium – poziom dopuszczalny		Kryterium – poziom docelowy	
			SO ₂	NO _x	Kryterium - poziom celu długoterminowego	
Strefa świętokrzyska	PL2602	2022	A	A	A	D2
Strefa świętokrzyska	PL2602	2023	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim za lata 2022-2023

Roczna ocena jakości powietrza za 2022 i 2023 r. w strefie świętokrzyskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

rok 2022:

poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ dla stężeń 24h – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),

poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza II) – klasa C1 ochrona zdrowia ludzi,

poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),

poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2 (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin),

rok 2023:

poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ – klasa C ochrona zdrowia ludzi,

poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2 (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy świętokrzyskiej były dotrzymane.

W latach 2022-2023 na terenie gminy Złota, nie prowadzono pomiarów monitoringowych jakości powietrza atmosferycznego. Najbliższa stacja monitoringu powietrza działająca w 2022 roku na terenie powiatu pińczowskiego zlokalizowana była w Pińczowie, przy ul. 1 Maja (stacja mobilna, kod stacji: SkPincz1MajaMOB).

Gmina Złota w latach 2022-2023 znalazła się w obszarze przekroczeń standardów imisyjnych:

rok 2022:

poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ – klasa C ochrona zdrowia ludzi,

poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2 (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin),

rok 2023:

poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2 (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

Spalanie złej jakości paliw powoduje wysoką emisję do powietrza substancji mających negatywny wpływ na zdrowie ludzi, a także na stan środowiska naturalnego. Dlatego na obszarze województwa wprowadzono uchwałę antysmogową. Uchwała antysmogowa województwa świętokrzyskiego określa instalacje, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy. Uchwałę stosuje się do instalacji, w których następuje spalanie paliw w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 2024 poz. 266 ze zm.).

Na terenie gminy realizowany jest Program priorytetowy Czyste Powietrze. Czyste Powietrze to kompleksowy program rządowy, którego celem jest poprawa jakości powietrza, zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne oraz poprawę efektywności energetycznej budynków. Program zakłada dofinansowanie do wymiany starych kotłów na paliwo stałe tzw. kopciuchów oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych. Skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielami domów jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych wydzielonych

w budynku jednorodzinnym. W ramach realizacji programu prowadzony jest również punkt konsultacyjno-informacyjny, gdzie mieszkańcy gminy mogą złożyć wniosek o dotację, otrzymać bezpłatną pomoc w zakresie wypełnienia wniosku⁴.

Na terenie gminy Złota zlokalizowane są czujniki jakości powietrza, jeden znajduje się na budynku Urzędu Gminy Złota, natomiast drugi na budynku Domu Ludowego w Chrobrzu. Urząd Gminy Złota otrzymał je w ramach programu „Czyste Powietrze”. Bieżące wyniki pomiarów jakości powietrza prezentowane są m.in. na stronie internetowej Urzędu Gminy Złota. Ponadto odczyt z czujnika zainstalowanego w Złotej wyświetlany jest na ekranie, który znajduje się nad wejściem do Urzędu Gminy. Pomiar obejmuje PM 1, PM 2.5, PM 10, temperaturę powietrza, wilgotność oraz ciśnienie atmosferyczne⁵.

2.4. Poziom hałasu na terenie gminy

Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach w zakresie 16 – 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania.

Hałas przemysłowy

Dominującymi źródłami hałasu przemysłowego są: instalacje wentylacji ogólnej, odpylania i odwiórowania, sprężarki, chłodnie, maszyny tartaczne, maszyny stolarskie, maszyny do plastycznej obróbki metalu, maszyny budowlane, węzły betoniarskie, sieczkarnie, specjalistyczne linie technologiczne, transport wewnątrzzakładowy oraz urządzenia nagłaśniające.

Na terenie gminy nie znajdują się duże zakłady przemysłowe, czy tereny przeznaczone na rozwój różnych form działalności przemysłowej, przez co nie stanowią one uciążliwego źródła hałasu. Niewielki hałas mogą generować firmy, warsztaty, podmioty gospodarcze, czy też jednostki handlu detalicznego. Stanowią one jednak niewielkie źródło hałasu i nie są mocno uciążliwe dla mieszkańców.

Hałas komunikacyjny

Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków.

Hałas dokuczliwy jest też dla wszelkich zabudowań usytuowanych przy szlakach komunikacyjnych i osób w nich mieszkających. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy czy modernizacji dróg, a także poprzez tworzenie wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu pasów zieleni izolacyjnej. **Głównym źródłem emisji hałasu komunikacyjnego do środowiska na terenie gminy jest ruch samochodowy, który skupiony jest na drodze wojewódzkiej nr 776.**

Badania natężenia hałasu

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach na obszarze gminy Złota w latach 2022-2023 nie prowadzono badań monitoringu hałasu realizowanego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

2.5. Natężenia pól elektromagnetycznych na terenie gminy

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz.U. 2024 poz. 1277),

niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.) w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Zgodnie z art. 3 pkt 18 u.p.o.s przez pola elektromagnetyczne rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Pole elektromagnetyczne wytwarzane przez silne źródło niekorzystnie zmienia warunki bytowania człowieka, wpływa na przebieg procesów życiowych. Może powodować wystąpienie zaburzeń funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układów: rozrodczego, hormonalnego, krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. Obecnie prowadzone są także badania nad wpływem promieniowania elektromagnetycznego na powstawanie nowotworów u człowieka.

Badania PEM

Na podstawie danych udostępnionych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Kielcach na obszarze gminy Złota w latach 2022-2023 nie prowadzono badań monitoringu PEM realizowanego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

2.6. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy

Wody powierzchniowe

Gmina Złota pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego Górnej-Zachodniej Wisły.

Zgodnie z IIaPGW na terenie gminy Złota występują zlewnie następujących JCWP:

RW20001121699 – Nida od Czarnej Nidy do ujścia,

RW200006216789 – Ciek od Krzyża,

RW20000621398529 – Stradówka,

RW200006216714 – Mozgawka.

W latach 2022-2023 monitoring jakości wód powierzchniowych na terenie gminy Złota prowadzony był w 2 jednolitych częściach wód powierzchniowych (JCWP) bezpośrednio zlokalizowanych na terenie gminy:

Nida od Czarnej Nidy do ujścia (kod PLRW20001121699), badanej w punkcie pomiarowo-kontrolnym (ppk) Nida – Nowy Korczyn (kod ppk PL01S1001_1480),

Mozgawka (kod PLRW200006216714) badanej w ppk Mozgawka – Mozgawa (kod ppk PL01S1001_0176).

W latach 2022-2023 w ww. jednolitych częściach wód powierzchniowych dokonano jedynie klasyfikacji elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych oraz klasyfikacji wskaźników stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych. Nie dokonano klasyfikacji stanu ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Wykonana w roku 2022 klasyfikacja JCWP Nida od Czarnej Nidy do ujścia przedstawia się następująco:

klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów biologicznych wykazała umiarkowany stan ekologiczny (klasa 3), o czym zadecydowały badane w tej JCWP makrofity,

klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów hydromorfologicznych wykazała bardzo dobry stan ekologiczny (klasa 1),

klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów fizykochemicznych z gr. 3.1-3.5 wykazała dobry stan ekologiczny (klasa 2),

klasyfikacja elementów fizykochemicznych z grupy 3.6 (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) wykazała bardzo dobry stan ekologiczny (klasa 1),

klasyfikacja wskaźników chemicznych wykazała przekroczenie średniorocznej środowiskowej normy jakości dla fluorantenu i benzo(a)pirenu monitorowanych w wodzie. Nie dokonano klasyfikacji heptachloru z uwagi na granicę oznaczalności wyższą niż EQS.

Klasyfikacja JCWP Mozgawka przedstawia się następująco:

klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów biologicznych wykazała słaby stan ekologiczny (klasa 4), o czym zadecydowały badane w tej JCWP makrobezkręgowce bentosowe,

klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów hydromorfologicznych wykazała zły stan ekologiczny (klasa 5),

klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów fizykochemicznych z gr. 3.1-3.5 wykazała, że nie zostały dotrzymane wymagania dobrego stanu ekologicznego (klasa >2) w zakresie tych elementów,

klasyfikacja elementów fizykochemicznych z grupy 3.6 (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) wykazała bardzo dobry stan ekologiczny (klasa 1),

klasyfikacja wskaźników chemicznych wykazała przekroczenie średniorocznej środowiskowej normy jakości dla benzo(a)pirenu monitorowanego w wodzie.

Wykonana w roku 2023 klasyfikacja JCWP Nida od Czarnej Nidy do ujścia przedstawia się następująco:

klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów biologicznych wykazała dobry stan ekologiczny (klasa 2), o czym zdecydowała ichtiofauna – jedyny badany w tej JCWP wskaźnik biologiczny,

klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów fizykochemicznych z gr. 3.1-3.5 wykazała dobry stan ekologiczny (klasa 2),

klasyfikacja wskaźników chemicznych wykazała przekroczenie średniorocznej środowiskowej normy jakości dla benzo(a)pirenu monitorowanego w wodzie. Nie dokonano klasyfikacji heptachloru z uwagi na granicę oznaczalności wyższą niż EQS.

Klasyfikacja JCWP Mozgawka przedstawia się następująco:

nie dokonano klasyfikacji wskaźników jakości wód w zakresie elementów biologicznych z uwagi na brak możliwości sklasyfikowania ichtiofauny (zbyt mała liczba ryb), jedynego badanego w tej JCWP wskaźnika biologicznego,

klasyfikacja wskaźników jakości wód w zakresie elementów fizykochemicznych z gr. 3.1-3.5 wykazała, że nie zostały dotrzymane wymagania dobrego stanu ekologicznego (klasa >2), o czym zdecydowała przewodność właściwa w 20°C,

klasyfikacja wskaźników chemicznych wykazała przekroczenie średniorocznej środowiskowej

normy jakości dla benzo(a)pirenu monitorowanego w wodzie, jedynego badanego w tej JCWP wskaźnika chemicznego.

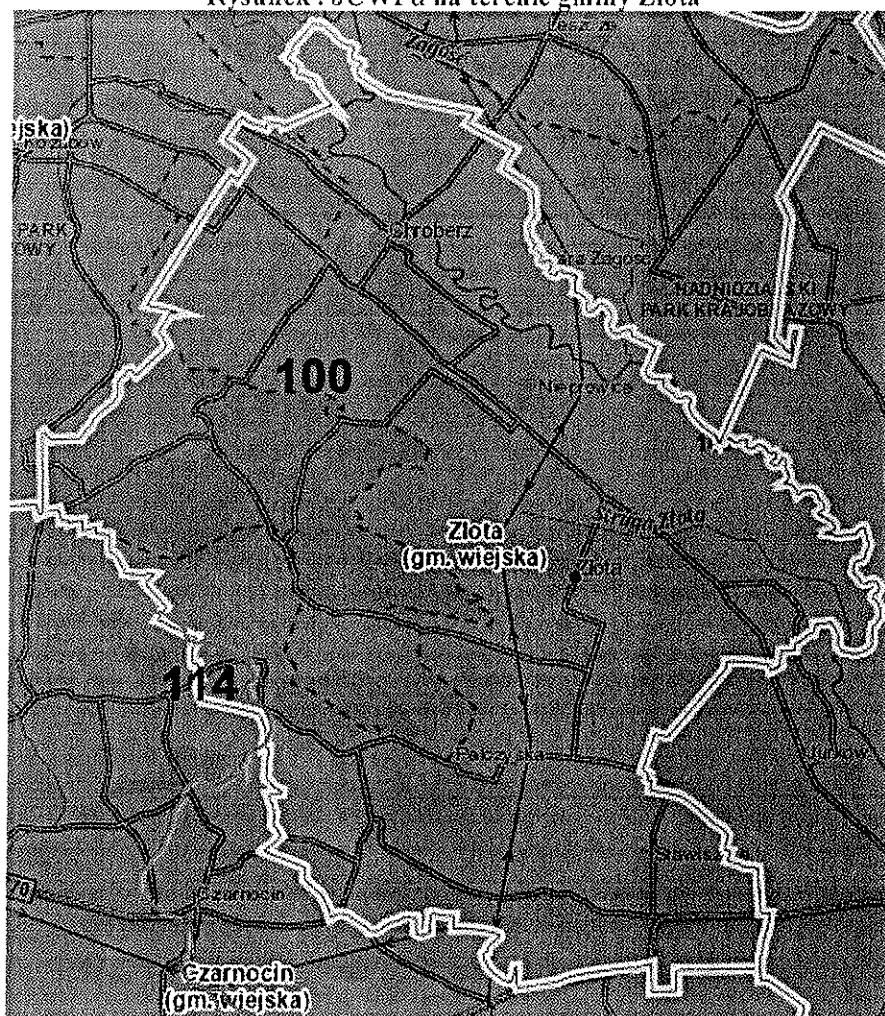
Tabela . Klasyfikacja elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych oraz klasyfikacja wskaźników stanu chemicznego JCWP na terenie gminy Żłota w latach 2022-2023

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfo-logicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i mieszaniny (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Nida od Czarnej Nidy do ujścia	RW20001121699	2 (2023)	1 (2022)	2 (2023)	1 (2022)	-	-	-
Ciek od Krzyża	RW200006216789	4 (2022)	5 (2022)	>2 (2023)	-	-	-	-
Stradówka	RW20000621398529	4 (2023)	5 (2023)	>2 (2023)	-	-	-	-
Mozgawka	RW200006216714	Brak klasyfikacji (2023)	-	>2 (2023)	-	-	-	-

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Wody Podziemne

Rysunek . JCWPd na terenie gminy Złota

This micrograph shows a cross-section of a polymer matrix with a central circular inclusion. The matrix has a fine, granular texture, and the inclusion is a darker, more uniform circular region. A scale bar is visible in the bottom left corner.

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/?page=Wody-podziemne> (dostęp: 28.10.2024 r.)

Monitoring i ocena stanu chemicznego wód podziemnych wykonywane są w ramach programu Państwowego Monitoringu Środowiska na obszarach jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych wykonywane są przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG PIB), a w uzasadnionych przypadkach wykonywane są również na poziomie

regionalnym uzupełniające badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Na podstawie badań monitoringowych wykonuje się ocenę stanu jednolitych części wód podziemnych wg rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych.

W oparciu o § 2. 1 ww. rozporządzenia klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych:

klasa I – wody bardzo dobrej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych:

- a) są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie tła hydrogeochemicznego,
- b) nie wskazują na wpływ działalności człowieka;

klasa II – wody dobrej jakości, w których:

- a) wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,
- b) wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo wpływ ten jest bardzo słaby;

klasa III – wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku:

- a) naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub
- b) słabego wpływu działalności człowieka;

klasa IV – wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych:

- a) są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych,
- b) wskazują na wyraźny wpływ działalności człowieka;

klasa V – wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych wskazują na

- a) znaczący wpływ działalności człowieka.

Według § 4. 1. Przedmiotowego rozporządzenia oceny stanu chemicznego wód podziemnych w punkcie pomiarowo-kontrolnym, zwanym dalej „punktem pomiarowym”, dokonuje się, ustalając klasę jakości wód podziemnych, przez porównanie wartości badanych elementów fizykochemicznych z wartościami granicznymi elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych określonymi w załączniku do rozporządzenia. Klasy jakości wód podziemnych I–III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV i V oznaczają słaby stan chemiczny.

Przy ocenie stanu chemicznego wód podziemnych w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie wartości granicznych elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, z zastrzeżeniem, że przekroczenie tych wartości nie dotyczy elementów fizykochemicznych oznaczonych w załączniku do rozporządzenia symbolem „H”, i mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej, niższej klasy jakości wód podziemnych.

Na terenie gminy Złota zlokalizowany jest 1 punkt pomiarowy krajowej sieci monitoringu jakości wód podziemnych, w którym ostatnie badania wód podziemnych przeprowadzono w 2022 roku w ramach monitoringu diagnostycznego. Na podstawie wykonanych badań stwierdzono II klasę jakości wód podziemnych oznaczającą dobry stan chemiczny.

3. Stopień realizacji programu ochrony środowiska w latach 2022-2023

Ze względu na brak przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska wytycznych w zakresie struktury raportu z realizacji Program Ochrony Środowiska, zastosowana metodyka sporządzenia niniejszego Raportu wynika z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026 i ujętych w nim zadań.

W tabelach poniżej przedstawione zostały informacje na temat zadań przyjętych do realizacji w latach 2022-2023 w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026.

Każda z tabel prezentuje realizację zadań dla każdego z następujących obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- poła elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka opadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela . Stopień realizacji zadań

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny (wskazany w Programie)	Zakres zrealizowany w 2022 r.	Poniesione koszty w 2022 r.	Zakres zrealizowany w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza					
Poprawa efektywności energetycznej dla obiektów użyteczności publicznej w tym budowa mikroinstalacji fotowoltaicznych*	Gmina Złota	Termomodernizacja ZPO Złota	2 107 172,86 zł		
		Termomodernizacja budynku po poliej	557 827,14 zł		
		Termomodernizacja Świetlicy wiejskiej w Stawiszycach	258 300,00 zł		
		Termomodernizacja Świetlicy wiejskiej w Miernowie	128 484,52 zł	Ocieplenie budynku świetlicy wiejskiej w msc. Koszyczyn	40 000,00 zł
		Termomodernizacja Domu Ludowego w Chrobrzu	301 749,11 zł	Wymiana lamp oświetlenia drogowego na terenie Gminy Złota na lampy led	1 994 814,00 zł
		Montaż monoblokowej pompy ciepła o mocy 14 kW w budynku Szkoły Podstawowej w Chrobrzu	61 560,00 zł		
		Montaż monoblokowej pompy ciepła o mocy 14 kW w budynku Szkoły Podstawowej w Miernowie	61 560,00 zł		
Termomodernizacja budynków mieszkalnych i wymiana indywidualnych źródeł ciepła	Gmina Złota, właściciele i administratorzy budynków mieszkalnych	Zakup i montaż pompy ciepła w budynku Urzędu Gminy Złota	79 014,00 zł		
		Wymiana lamp oświetlenia drogowego na terenie Gminy Złota	31 365,00 zł		
		Liczba wymienionych źródeł ciepła wg WFOŚiGW w Kielcach. kocioł na pellet drzewny 6 z termomodernizacją budynku 6 tylko źródło	257 400,00 zł 103 650,00 zł	Liczba wymienionych źródeł ciepła wg WFOŚiGW w Kielcach gruntowa pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej - 3 szt.	180 000,00 zł
		Kocioł gazowy kondensacyjny	61 000,00 zł		

Działania edukacyjne, kampanie informacyjne w zakresie oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii, promowania przyjaznych środowisku systemów grzewczych	I z termomodernizacją budynku	kocioł na biomasę 1 z termomodernizacją budynku kocioł na węgiel 4 tylko źródło pompa ciepła powietrze/woda 1 z termomodernizacją budynku i tylko źródło system ogrzewania elektrycznego 1 tylko źródło Montaż monoblokowej pompy ciepła o mocy 14 kW w budynku mieszkalnym w m. Chroberz Montaż monoblokowej pompy ciepła o mocy 18 kW w budynku mieszkalnym w m. Miernów	90 500,00 zł 97 870,50 zł 27 000,00 zł 30 000,00 zł 4 500,00 zł 60 480,00 zł 61 560,00 zł	kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie – 2 szt. pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej – 11 szt. pompa ciepła powietrzna – 1 szt.	42 350,00 zł 373 450,00 zł 35 000,00 zł
	Gmina Złota, jednostki organizacyjne	Publikacja na stronie internetowej gminy informacji dot. źródeł dofinansowania dla mieszkańców zadań w zakresie oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii, promowania przyjaznych środowisku systemów grzewczych, w tym dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”. Funkcjonowanie na terenie gminy punktu konsultacyjno-informacyjnego programu „Czyste Powietrze”. W punkcie tym można uzyskać niezbędne informacje o dofinansowaniu zadań w ramach programu „Czyste Powietrze”. W ramach działalności punktu zorganizowano też spotkania z mieszkańcami na temat działalności punktu i programu „Czyste Powietrze”. Rozesłano ulotki informacyjne nt. uruchomienia punktu oraz broszury informacyjne programu „Czyste Powietrze”.	55 600,00 zł	Publikacja na stronie internetowej gminy oraz tablicy multimedialnej gminy informacji dot. źródeł dofinansowania dla mieszkańców zadań w zakresie oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii, promowania przyjaznych środowisku systemów grzewczych, w tym dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”. Funkcjonowanie na terenie gminy punktu konsultacyjno-informacyjnego programu „Czyste Powietrze”. W punkcie tym można uzyskać niezbędne informacje oraz złożyć wniosek o dofinansowanie zadań w ramach programu „Czyste Powietrze”. W ramach działalności punktu zorganizowano też spotkania z mieszkańcami na temat działalności punktu i programu „Czyste Powietrze”. Rozesłano ulotki informacyjne nt.	35 000,00 zł

					uruchomienia punktu oraz broszury informacyjne programu „Czyste Powietrze”	
Obszar interwencji: Zagrożenia lasem						
Przebudowa dróg lokalnych - dojazdowych na terenie Gminy Złota	Gmina Złota	Przebudowa drogi wewnętrznej Probołowice „Sieczka-Lącznik” Przebudowa – modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Złota	633 689,48 zł 131 399,78 zł	Przebudowa drogi dojazdowej Miernów-Stawiszyc- droga do Kołos	103 172,40 zł	
				Przebudowa drogi dojazdowej Wojślawice - Milanów	20 130,55 zł	
				Przebudowa drogi dojazdowej w m. Probołowice	68 236,83 zł	
				Przebudowa drogi dojazdowej w m. Biskupice	197 501,10 zł	
				Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Żurawniki	205 044,86 zł	
				Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Pełczyńska	113 854,58 zł	
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne						
Wprowadzenie do nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi (w tym zasad lokalizacji instalacji emitujących pola elektromagnetyczne z uwzględnieniem walorów krajobrazowych)	Gmina Złota	-	-	-	-	
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami						
Budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego „Złota”	Gmina Złota	-	-	-	-	
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa						
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej	Gmina Złota	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Złota: I etap – Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego (PFU) wraz z oszacowaniem kosztów inwestycji II etap - Budowa linii przesyłowej kanalizacji ścieków do oczyszczalni ścieków w Złotej wraz	42 188,60 zł	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Złota (budowa linii przesyłowej kanalizacji ściekowej do oczyszczalni ścieków w Złotej oraz wymiana turbiny) (2023-2024)	7 257,00 zł	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

odpadów					
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze					
Ochrona Obszaru Natura 2000 Województwa Świętokrzyskiego poprzez ukierunkowanie ruchu turystycznego przyjaznego przyrodzie. Budowa ścieżek dydaktycznych	Gmina Złota	-	-	Trasa rowerowa na odcinku Pinezów- Złota-Wislica-Nowy Korczyn - wykonanie dokumentacji projektowej	425,00 zł
Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami					
Komunikaty i ostrzeżenia o zagrożeniach wraz z procedurami postępowania na tablicach ogłoszeń, na stronie internetowej Gminy	Gmina Złota	Zadanie ciągłe. Gmina Złota w razie zaistniałej potrzeby zamieszcza na stronie internetowej Gminy oraz na tablicach ogłoszeń na terenie gminy komunikaty i ostrzeżenia o zagrożeniach wraz z procedurami postępowania w przypadku ich wystąpienia.	Zadanie bezkosztowe	Zadanie ciągłe. Gmina Złota w razie zaistniałej potrzeby zamieszcza na stronie internetowej Gminy oraz na tablicach ogłoszeń na terenie gminy komunikaty i ostrzeżenia o zagrożeniach wraz z procedurami postępowania w przypadku ich wystąpienia.	Zadanie bezkosztowe

Źródło: Opracowanie własne

4. Ocena realizacji programu ochrony środowiska w okresie od 2022 do 2023

Na podstawie zgromadzonych i przedstawionych w rozdziale 3 niniejszego Raportu informacji na temat zadań przyjętych do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026”, stwierdzić należy, że realizacja założeń dokumentów przebiega prawidłowo, a co za tym idzie, działania przyczyniają się do poprawy stanu środowiska na terenie gminy Złota.

Posumowanie wykonania zadań w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026”

Obszar interwencji 1: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Działania realizowane przez Gminę Złota w zakresie poprawy efektywności energetycznej mają na celu ograniczenie zużycia energii oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, co bezpośrednio wpływa na jakość powietrza i ochronę klimatu. W latach 2022-2023 na terenie gminy zrealizowano zadania: termomodernizacja budynków publicznych i mieszkalnych, instalacja odnawialnych źródeł energii, modernizacja oświetlenia drogowego oraz realizacja kampanii informacyjnych i edukacyjnych. W ramach obszaru interwencji 1: Ochrona klimatu i jakości powietrza wszystkie zaplanowane w ramach Programu zadania były realizowane.

Poprzez zmniejszenie zużycia energii i ograniczenie emisji zanieczyszczeń z ogrzewania budynków zadania przyczyniają się do poprawy jakości powietrza oraz zmniejszenia wpływu na zmiany klimatyczne. W szczególności wpływa to na redukcję emisji CO₂, mniejszą emisję pyłów PM10 i PM2.5 oraz wzrost udziału odnawialnych źródeł energii.

Gmina Złota w latach 2022-2023 znalazła się w obszarze przekroczeń standardów imisyjnych:

rok 2022:

poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),

poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2 (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin),

rok 2023:

poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2 (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

Dane te pokazują poprawę, jeśli chodzi o przekroczenia standardów imisyjnych, ponieważ na terenie gminy Złota w 2023 r. w stosunku do roku 2022 r. nie wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

Obszar interwencji 2: Zagrożenia hałasem

Przebudowa dróg dojazdowych na terenie gminy Złota wpływa na zmniejszenie poziomu hałasu. Wyrównanie nawierzchni dróg minimalizuje hałas wynikający z uderzeń kół pojazdów o wyboje, pęknięcia i inne uszkodzenia. Skoordynowane, równomierne powierzchnie dróg generują znacznie mniej hałasu w porównaniu do nawierzchni w złym stanie. Modernizacja dróg usprawnia ruch pojazdów, co zmniejsza konieczność gwałtownego hamowania, przyspieszania oraz częstego zatrzymywania się, co jest częstą przyczyną dodatkowego hałasu. Płynny ruch oznacza mniej dźwięków generowanych przez silniki i układy hamulcowe. Dzięki lepszej jakości dróg dojazdowych do miejscowości i gruntów rolnych, pojazdy rolnicze oraz transport lokalny mogą korzystać z krótszych, optymalnych tras, co zmniejsza całkowity czas przebywania pojazdów na drodze i redukuje hałas w innych częściach gminy.

W latach 2022-2023 nie prowadzono pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Złota, w związku z czym nie ma możliwości zmierzenia, w jakim stopniu poprawiła się jakość klimatu akustycznego.

Obszar interwencji 3: Pola elektromagnetyczne

W latach 2022-2023 nie zrealizowano zadania zaplanowanego w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026” obejmującego wprowadzenie do nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi (w tym zasad lokalizacji instalacji emitujących pola elektromagnetyczne z uwzględnieniem walorów krajobrazowych) zapisów w zakresie możliwości lokalizacji urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne.

Obszar interwencji 4: Gospodarowanie wodami

W latach 2022-2023 nie wykonano zadania zaplanowanego w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026” obejmującego budowę zbiornika retencyjno-rekreacyjnego „Złota”.

Obszar interwencji 5: Gospodarka wodno-ściekowa

W obszarze interwencji Gospodarka wodno-ściekowa zrealizowano zadanie Rozbudowa sieci kanalizacyjnej. Zostało to wykonane poprzez budowę linii przesyłowej kanalizacji ścieków do oczyszczalni ścieków w Złotej wraz z wymianą urządzeń + opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego.

Nowa linia przesyłowa umożliwia sprawne i skuteczne odprowadzanie ścieków bezpośrednio do oczyszczalni w Złotej, co pozwala na bieżące i kompleksowe oczyszczanie. Zmodernizowane urządzenia, takie jak wymieniona turbina, zwiększają efektywność oczyszczania, co zmniejsza ryzyko przedostania się nieoczyszczonych ścieków do środowiska. Sprawniejsza sieć kanalizacyjna ogranicza liczbę nieszczelnych lub przestarzałych instalacji, które mogą być źródłem zanieczyszczeń wód gruntowych. Tym samym gmina chroni lokalne zasoby wodne i minimalizuje negatywny wpływ na środowisko naturalne.

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Gminie Złota stanowi więc kluczowy krok w kierunku bardziej zrównoważonej i efektywnej gospodarki wodno-ściekowej. Przekłada się to na poprawę jakości życia mieszkańców, ochronę zasobów naturalnych oraz zmniejszenie negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko.

Budowa kolektora ściekowego tłoczego oraz przydomowych oczyszczalni ścieków nie zostały zrealizowane w latach 2022–2023. W odniesieniu do przydomowych oczyszczalni ścieków w tym okresie brakowało zewnętrznego finansowania.

Obszar interwencji 6: Zasoby geologiczne

W latach 2022-2023 nie zrealizowano zadania zaplanowanego w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026” dotyczącego monitorowania miejsc zagrożonych osuwiskami.

Obszar interwencji 7: Gleby

W zakresie obszaru interwencji związanego z glebami przewidziano prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych. Zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2024 poz. 399), gminy mają obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne (szamb) oraz ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków. Gmina Złota ten obowiązek realizuje corocznie jako zadanie ciągłe.

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026” zaplanowano również działania edukacyjne, kampanie informacyjne w zakresie stosowania nawozów i środków ochrony roślin przyjaznych środowisku. Działania te były realizowane w latach poprzednich przez Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach. Gmina Złota udostępnia lokal na potrzeby szkoleniowe. W okresie 2022-2023 zadanie to nie było realizowane.

Obszar interwencji 8: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W Gminie Złota podjęto działania mających na celu poprawę gospodarki odpadami, ze szczególnym naciskiem na likwidację azbestu oraz działania edukacyjne.

Zlikwidowano i zutylizowano azbest, co jest istotnym krokiem w ochronie zdrowia mieszkańców oraz środowiska. W łącznym zakresie:

w 2022 r. zutylizowano 52,98 Mg azbestu

w 2023 r. zutylizowano 130,35 Mg azbestu.

Azbest jest materiałem niebezpiecznym, który stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia, ponieważ jego włókna mogą powodować choroby układu oddechowego, w tym nowotwory. Likwidacja wyrobów azbestowych pomaga zatem w ochronie zdrowia mieszkańców i zmniejsza ryzyko skażenia środowiska, zwłaszcza gleby i wód gruntowych, co przyczynia się do poprawy jakości życia i bezpieczeństwa ekologicznego.

Gmina Złota konsekwentnie realizuje działania edukacyjne, które mają na celu podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami. Edukacja obejmuje publikacje informacji na

temat segregacji i recyklingu odpadów na stronie internetowej gminy oraz na tablicach ogłoszeń, spotkania z mieszkańcami, konkursy i akcje dla uczniów, czy też akcje sprzątania świata.

Gmina w latach 2022-2023 nie zakupiła jednak nowych koszy i pojemników na odpady, co ogranicza infrastrukturę wspierającą zbiórkę i segregację.

Obszar interwencji 9: Zasoby przyrodnicze

W celu zachowania w odpowiednim stanie zasobów przyrodniczych na terenie gminy Złota w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Złota na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026” przewidziano zadanie dotyczące ochrony Obszaru Natura 2000 Województwa Świętokrzyskiego poprzez ukierunkowanie ruchu turystycznego przyjaznego przyrodzie. Budowa ścieżek dydaktycznych.

W Gminie Złota w 2023 roku zrealizowano wykonanie dokumentacji projektowej dla trasy rowerowej na odcinku Pińczów–Złota–Wiślica–Nowy Korczyn. Jest to kluczowy etap, który umożliwia dalszą realizację inwestycji i przygotowanie odpowiedniej infrastruktury dla turystyki rowerowej. Tego rodzaju inwestycje mają pozytywny wpływ na zasoby przyrodnicze, przede wszystkim poprzez promowanie zrównoważonego i przyjaznego środowiska modelu turystyki. Trasa rowerowa wyznacza konkretne, utwardzone szlaki, po których turyści mogą się poruszać, co zapobiega wkraczaniu na cenne przyrodniczo obszary. Dzięki temu chronione są ekosystemy, a ryzyko przypadkowego zniszczenia siedlisk roślin i zwierząt zostaje ograniczone. Szlaki rowerowe sprzyjają redukcji emisji CO₂, ponieważ promują jazdę rowerem jako alternatywę dla samochodów. Ruch rowerowy wzdłuż szlaków naturalnych zmniejsza zanieczyszczenie powietrza i emisję hałasu, co pozytywnie wpływa na jakość przyrody i jakość życia lokalnych mieszkańców.

Obszar interwencji 10: Zagrożenia poważnymi awariami

W ramach zapobiegania skutkom poważnych awarii i zagrożeniom naturalnym, w latach 2022-2023 zamieszczano na stronie internetowej Gminy oraz na tablicach ogłoszeń na terenie gminy Złota komunikaty i ostrzeżenia o potencjalnych lub występujących zagrożeniach wraz z procedurami postępowania w przypadku ich wystąpienia.

Zadanie to miało na celu zapobieganie poważnym awariom oraz eliminację i minimalizację skutków w razie ich wystąpienia.

5. Spis tabel i rysunków

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz.54), organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska sporządza gminny program ochrony środowiska. Artykuł 18 ust. 2 w/w ustawy Prawo ochrony środowiska wskazuje, że z wykonania programów organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się radzie gminy.

Po przedstawieniu raportu radzie gminy, raport jest przekazywany przez organ wykonawczy gminy do organu wykonawczego powiatu.

Wojciech
mgr inż. Waldemar Podsiadło

